

Prima instanță: Jud. Râșcani, mun. Chișinău (jud. I. Potînga)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru)

ÎNCHEIERE

08 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător:

Tatiana Vieru

Judecători:

Oleg Sternioală, Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de Combinatul de Vinuri „Cricova” Societate pe Acțiuni,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Combinatul de Vinuri „Cricova” Societate pe Acțiuni către Primăria orașului Cricova și Consiliul orașului Cricova cu privire la anularea parțială a actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de către reprezentantul Primăriei orașului Cricova și Consiliului orașului Cricova și casată hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 17 iunie 2016,

c o n s t a t ă :

La 06 martie 2015, Combinatul de Vinuri „Cricova” Societate pe Acțiuni s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Primăria orașului Cricova și Consiliul orașului Cricova privind anularea parțială a actului administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că potrivit deciziei nr. 9/1 din 12 decembrie 2013 Consiliului orașenesc Cricova, și anume conform punctului 5 al Anexei nr. 2, se stabilește taxă de aplicare a simbolicii locale, a cărei mărime începând cu 01 ianuarie 2014, constituie 0, 5% din veniturile de vânzări ale produselor fabricate cărora li se aplică simbolică locală.

Explică că administrația publică locală a orașului Cricova, prin decizia nominalizată impune Combinatul de Vinuri „Cricova” Societate pe Acțiuni să achite taxă de aplicare a simbolicii locale, a cărei mărime, începând cu 01 ianuarie 2014, constituie 0, 5% din veniturile de vânzări ale produselor fabricate cărora li se aplică simbolică locală.

Consideră că nu este subiect al impunerii cu taxă de aplicare a simbolicii locale și nu urmează să execute decizia nr. 9/1 din 12 decembrie 2013 a Consiliului orașenesc Cricova.

Relevă că nefiind de acord cu decizia nr. 9/1 din 12 decembrie 2013 a Consiliului orașenesc Cricova și întru respectarea procedurii prealabile de soluționare a litigiului apărut a depus la autoritățile administrației publice locale a orașului Cricova cererea prealabilă nr. 461 din 23 septembrie 2014.

Relatează că, potrivit scrisorii nr. 05-5/1179 din 14 octombrie 2014, Primăria orașului Cricova, în scopul soluționării cererii prealabile nr. 461 din 23 septembrie 2014 a solicitat reclamantei, ca aceasta să prezinte informația referitor la caracteristicile obiectelor impunerii, conform art. 292 alin.(2) Cod Fiscal al RM, cât și a modalității de achitare a taxei sus menționate. Combinatul de Vinuri „Cricova” Societate pe Acțiuni prin scrisoarea nr. 17/526 din 06 noiembrie 2014 a prezentat Primăriei orașului Cricova informația solicitată.

Afirmă că prin scrisoarea nr. 17/40 din 03 februarie 2015 reclamanta a solicitat să i se comunice dacă cererea prealabilă nr. 461 din 23 septembrie 2014 a fost examinată la ședințele Consiliului orașenesc Cricova și care este soluția. Prin scrisoarea nr. 05-5/204 din 09 februarie 2015 i s-a adus la cunoștință reclamantei că prin decizia nr. 8/9 din 27 noiembrie 2014 a Consiliului orașenesc Cricova, cererea prealabilă nr. 461 din 23 septembrie 2014 a fost respinsă ca neîntemeiată.

Menționează că nu este de acord cu poziția luată de Consiliul orașului Cricova și Primăria orașului Cricova în soluționarea chestiunilor solicitate prin cererea prealabilă nr. 461 din 23 septembrie 2014.

Declară că decizia nr. 9/1 din 12 decembrie 2013 a Consiliului orașenesc Cricova este neîntemeiată și emisă cu încălcarea prevederilor legislației în vigoare la momentul aprobării, lipsită de consistență și suport juridic, bazată pe aprecierea incompletă, subiectivă și unilaterală a faptelor și documentelor, pasibilă de a fi anulată din următoarele considerente.

Indică că Combinatul de Vinuri „Cricova” Societate pe Acțiuni utilizează numele de „Cricova” deja de peste 60 ani pe produsele și mărcile comerciale și sunt vândute în peste 20 de țări din lume pe parcursul a 6 decenii, aducând astfel faimă, recunoaștere și renume orașului Cricova. Pentru a proteja Combinatul de Vinuri „Cricova” Societate pe Acțiuni a fost adoptată Legea nr. 322-XV din 18 iulie 2003 cu privire la declararea complexului Combinatul de Vinuri „Cricova” Societate pe Acțiuni drept obiect al patrimoniului cultural-național al Republicii Moldova, conform căreia aceasta este recunoscută în calitate de complex cultural-peisagistic unic, o mărturie a dezvoltării spirituale, economice și sociale a țării, este purtător al informației despre apariția și statornicirea tradițiilor din domeniul vinificației și se declară obiect al patrimoniului cultural-național al Republicii Moldova.

Susține că, Combinatul de Vinuri „Cricova” Societate pe Acțiuni a utilizat fără careva rezerve și plăți numele său „Cricova” la produsele sale pe parcursul a mai

multor zeci de ani până la 01 ianuarie 2005, dată la care a intrat în vigoare Titlul VII „Taxele locale” al Codului Fiscal al RM.

Potrivit art. 11 alin.(1) al Legii nr. 322-XV din 18 iulie 2003, Complexul „Cricova” este titularul dreptului preferențial la folosirea indicației geografice „Cricova” în denumirea firmei, în mărci de produs și în denumirea altor obiecte ale proprietății industriale supuse înregistrării în Republica Moldova. Numele de „Cricova” se conține în însăși denumirea Combinatului de Vinuri „Cricova”, astfel că, pe produsele fabricate de combinat, figurează nu altceva decât denumirea societății.

Totodată, Combinatul de Vinuri „Cricova” Societate pe Acțiuni are înregistrate pe numele său circa 50 de mărci comerciale care conțin cuvântul „Cricova” și toate aceste mărci comerciale au fost înregistrate de către Agenția de Stat pentru Protecția Intelectuală.

Precizează că nu aplică pe produsele sale careva elemente de simbolică locală ale orașului Cricova, care individualizează orașul Cricova de alte localități (gen stemă, blazon, imaginea monumentelor de arhitectură, istorie etc.).

Consideră că prin prisma prevederilor art. 11 alin.(1) al Legii nr. 322-XV din 18 iulie 2003, nu este subiect al impunerii pentru taxa de aplicare a simbolicii locale și nu este obligat să execute decizia nr. 9/1 din 12 decembrie 2013 a Consiliului orașenesc Cricova.

Specifică că, anexa la Titlul VII „Taxele locale” al Codului Fiscal, în redacția existentă la data de 12 decembrie 2013, prevedea expres că, cota impozitării cu taxă de aplicare a simbolicii locale constituie 0,1 % din veniturile din vânzări fabricate cărora li se aplică simbolică locală. Cota impozitării cu taxă de aplicare a simbolicii locale a fost modificată prin Legea nr. 47 din 27 martie 2014, publicată în Monitorul Oficial nr. 99-102 din 25 aprilie 2014, conform căreia a fost modificată anexa la Titlu VII „Taxele locale” al Codului Fiscal și ca rezultat autoritățile administrației publice locale au obținut dreptul de a stabili în mod individual respectarea prevederilor legii cota taxelor locale, inclusiv și a taxei de aplicare a simbolicii locale.

Conchide că punctul 5 al Anexei nr. 2 la decizia 9/1 din 12 decembrie 2013 a Consiliului orașenesc Cricova, cel puțin până la data de 25 aprilie 2014 încălca în mod vădit și categoric prevederile Titlului VII „Taxele locale” al Codului Fiscal.

Potrivit art. 292 alin.(2) Cod Fiscal, autoritatea administrației publice locale, în vederea stabilirii caracteristicilor obiectelor impunerii, ar trebui să inițieze un dialog sau negocieri cu subiecții impunerii cu taxă de aplicare a simbolicii locale pentru a stabili caracteristicile obiectelor impunerii.

Susține că, astfel administrația publică locală a orașului Cricova a încălcat prevederea legală menționată și anume în mod intenționat nu a solicitat Combinatului de Vinuri „Cricova” Societate pe Acțiuni careva explicații, note sau descrieri ale caracteristicilor obiectelor impunerii, și anume ale produselor vinicole „Cricova”.

Opinează că cota taxei de aplicare a fost stabilită în mod arbitrar și cu încălcarea prevederilor art. 292 alin.(2) Cod Fiscal de către administrația publică locală a orașului Cricova.

Menționează că conform deciziilor autorităților administrației publice locale din orașul Cricova până la de 01 ianuarie 2014 cota impozitării cu taxă de aplicare a simbolicii locale constituia 0, 1 % din veniturile din vânzări, ale produselor fabricate cărora li se aplică simbolică locală, pe când prin decizia nr. 9/1 din 12 decembrie 2013 a Consiliului orașenesc Cricova, începând cu 01 ianuarie 2014, cota impozitării cu taxă de aplicare a simbolicii locale s-a stabilit în mărime de 0, 5% din veniturile din vânzări ale produselor fabricate cărora li se aplică simbolică locală.

Cere Combinatul de Vinuri „Cricova” Societate pe Acțiuni anularea parțială a deciziei nr. 9/1 din 12 decembrie 2013 a Consiliului orașenesc Cricova și anume a punctului 5 al Anexei nr. 2.

Prin hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 17 iunie 2016 a fost admisă acțiunea înaintată de Combinatul de Vinuri „Cricova” Societate pe Acțiuni.

S-a declarat ilegal și s-a anulat în totalitate punctul 5 din Anexa nr. 2 la decizia Consiliului orașului Cricova nr. 9/1 din 12 decembrie 2013.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017 a fost admis apelul declarat de către reprezentantul Primăriei orașului Cricova și Consiliului orașului Cricova, avocatul Pruteanu Silvia, casată hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 17 iunie 2016 și emisă o nouă hotărâre prin care: a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Combinatul de Vinuri „Cricova” Societate pe Acțiuni.

La 11 august 2017 Combinatul de Vinuri „Cricova” Societate pe Acțiuni a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017, solicitând admiterea recursului și casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii instanței de fond.

În motivarea cererii de recurs cu reiterarea motivelor de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei, recurentul a menționat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia aplicată. A interpretat eronat prevederile art. 292, 297 din Codul Fiscal al Republicii Moldova, art. 26 alin.(2) al Legii contenciosului administrativ nr. 753 din 10 februarie 2010 și art. 17 din Legea cu privire la administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006.

Susține că în cadrul examinării cauzei în instanța judecătorească nu au fost prezentate probe care ar confirma faptul că administrația publică locală a orașului Cricova a prezentat Ministerului Finanțelor formularele, calculele și note explicative întocmite conform notelor metodologice, care au stat la baza elaborării proiectului deciziei bugetului orașului Cricova pentru anul 2015. De asemenea nu a fost probat faptul publicării proiectului deciziei bugetului orașului Cricova pentru anul 2015 pe site-ul Primăriei „cricova.info.md”.

Specifică că instanța judecătorească a ignorat probele directe și veridice, iar cele menționate în decizie sunt în contradicție cu materialele cauzei. În decizie s-a indicat că în litigiul în speță Combinatul de Vinuri „Cricova” Societate pe Acțiuni contestă cota taxei simbolicii locale, aprobată de Consiliul orașului Cricova și nu procedura de adoptare și aprobare a Deciziei nr. 9/1 din 12 decembrie 2013. Acest fapt nu corespunde realității și adevărului, deoarece Combinatul de Vinuri „Cricova” Societate pe Acțiuni a contestat punct 5 al Anexei nr. 2 a Deciziei nr. 9/1 din 12 decembrie 2013 a Consiliului orașului Cricova, acesta fiind ilegal întrucât nu au fost respectate prevederile legale la momentul adoptării deciziei respective.

Afirmă că instanța judecătorească a examinat apelul cu încălcări, fiindcă în decizia Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017 este indicat că a examinat cererea de apel în ședință publică în lipsa reprezentantului Combinatului de Vinuri „Cricova” Societate pe Acțiuni, ceea ce nu corespunde realității și situației de fapt care a avut loc.

Conform art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 04 aprilie 2017. Conform materialelor cauzei decizia instanței de apel a fost expediată participanților la proces la data de 09 iunie 2017, însă date despre recepționarea acesteia lipsesc.

Prin urmare, recursul declarat la 11 august 2017 se consideră depus în termen.

La 29 septembrie 2017, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților cererea de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 06 noiembrie 2017, Consiliul și Primăria orașului Cricova a depus referință, prin care a solicitat să fie considerat inadmisibil recursul declarat de Combinatul de Vinuri „Cricova” Societate pe Acțiuni.

Examinând temeiurile recursului declarat de Combinatul de Vinuri „Cricova” Societate pe Acțiuni, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Subsidiar se menționează că, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII Codul de Procedură Civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CEDO în jurisprudența sa a constatat că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt,

pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmerts împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

În asemenea circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Combinatul de Vinuri „Cricova” Societate pe Acțiuni, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de Combinatul de Vinuri „Cricova” Societate pe Acțiuni,, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Tatiana Vieru

Judecători

Oleg Sternioală

Nicolae Craiu